

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 19 października 2009 r.

**Pan
Grzegorz Gałązka
Dyrektor Samodzielnego Publicznego
Szpitala Wojewódzkiego
w Suwałkach**

LBI-410-016-03/2009
P/09/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach (zwanym dalej „Szpitalem” lub „SPSW”) sprawowanie opieki zdrowotnej nad matką i noworodkiem w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 30 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie przez Szpital opieki nad matką i noworodkiem w latach 2008 – I połowa 2009r., mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W okresie objętym kontrolą Szpital zapewnił matkom i noworodkom usługi zdrowotne na poziomie określonym w ofertach na realizację świadczeń zdrowotnych oraz w zarządzeniu nr 93/2008/DSOZ z dnia 22 października 2008r. Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne (zwane dalej „zarządzeniem nr 93 Prezesa NFZ”). Pacjentkom i noworodkom zagwarantowano dostęp do 8 lekarzy specjalistów w dziedzinie ginekologii i położnictwa, 3 w dziedzinie neonatologii, specjalisty w dziedzinie anestezjologii oraz do kadry pielęgniarsko – położniczej, zapewniając we wszystkie dni tygodnia całodobową kompleksową opiekę medyczną w zakresie wymaganym od jednostek o II poziomie referencyjnym. Na

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

Oddziałach Ginekologii, Patologii Ciąży i Położnictwa oraz Neonatologii zapewniono dostęp do bloku operacyjnego (badania laparoskopowe), bloku porodowego z wyodrębnioną salą do cesarskich cięć i pomieszczeniem do resuscytacji noworodków, wykonywania partogramów i ciągłego badania KTG, badań USG, a także badań histologiczno-patologicznych wykonywanych przez centralne laboratorium. Oddział Ginekologii Patologii Ciąży i Położnictwa nie dysponował jedynie aparatem do badań USG, gdyż wyszczególniony w ofertach sprzęt został skasowany 13.08.2009r. Pacjentkom umożliwiono zaś wykonywanie badań w tym zakresie na Oddziale Neonatologii, zlokalizowanym w bezpośrednim sąsiedztwie Oddziału Ginekologii, Patologii Ciąży i Położnictwa. Stosownie jednak do postanowień załącznika nr 3 zarządzenia Nr 83 Prezesa NFZ posiadanie na oddziale aparatu USG, zapewniającego wykonywanie badań zgodnych z profilem udzielanych świadczeń, jest warunkiem niezbędnym do realizacji świadczeń zdrowotnych w zakresie ginekologii i położnictwa.

Szpital zagwarantował również sprawność i bezpieczną eksploatację sprzętu medycznego użytkowanego przez Oddziały Ginekologii, Patologii Ciąży i Położnictwa oraz Neonatologii. Przeglądy techniczne i bieżące naprawy zlecono firmie Biuro Usług Technicznych Serwis z Suwałk („BUT Serwis”), a naprawy gwarancyjne dostawcom aparatury.

2. Pomieszczenia Oddziałów Ginekologii, Patologii Ciąży i Położnictwa oraz Neonatologii spełniały warunki niezbędne do udzielania świadczeń zdrowotnych, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej². Odstępstwa od ww. wymagań, dotyczące m.in. wykonania łazienek dla gości, pomieszczeń pomocniczych, modernizacji sali porodów rodzinnych, czy też bezszczelinowych połączeń podłóg ze ścianami ujęto w programie dostosowawczym, pozytywnie zaopiniowanym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku, z terminem ich usunięcia wyznaczonym na koniec 2012 roku. Do dnia zakończenia kontroli Szpital nie podjął jednak żadnych zaplanowanych działań dostosowawczych.
3. W latach 2005 – 2008 Szpital prawidłowo i bez zakłóceń współdziałał z jednostkami o wyższym poziomie referencyjnym. Zgodnie z zasadami ustalonymi na spotkaniach z konsultantami krajowymi i wojewódzkimi w dziedzinie ginekologii i położnictwa oraz neonatologii, SPSW przekazał w tym czasie 20 pacjentek i 47 noworodków

² Dz. U. Nr 213, poz. 1568 ze zm.

wymagających pogłębionej diagnostyki lub specjalistycznego leczenia do jednostek o III poziomie referencyjności. Nie przekazywano co prawda pacjentów do szpitali o I poziomie referencyjnym, jednakże jednym z powodów tego stanu był brak na terenie miasta jak i gminy Suwałki takich oddziałów. W latach 2005-2008 na Oddziale Ginekologii, Patologii Ciąży i Położnictwa przyjmowano około 1.000 porodów rocznie. Nie odnotowano przy tym zgonów kobiet związanych z ciążą, porodem i położeniem, jak również powikłań po przebytych poronieniach. Liczba martwo urodzonych noworodków zmalała z 5 w 2005r., 2006r. i 2007r. do 2 w I połowie 2009r., zaś liczba zgonów noworodków (żywo urodzonych) do 6 doby życia wahała się od 4 w 2006r. i 2007r. do 2 w 2005 r. i 2008 r. (w I połowie 2009 roku nie odnotowano zgonów noworodków żywo urodzonych).

4. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wprowadzenie przez Pana Dyrektora od 9 kwietnia 2009r. opłat za znieczulenie porodu wykonywane na życzenie pacjentek, w wysokości 520 zł. Było to niezgodne z postanowieniami art. 68 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.³ i art. 65 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴, wyrażającym zasadę równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz z art. 68 ust. 3 Konstytucji zasadę zobowiązującym do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej kobietom ciężarnym. W okresie od 1 kwietnia 2009r. do 11 sierpnia 2009r. wykonano 70 znieczuleń, z czego w 34 przypadkach od pacjentek pobrano opłaty w łącznej wysokości 17.680 zł. Negatywne stanowisko w tym zakresie wyraził również Narodowy Fundusz Zdrowia wskazując, że Fundusz finansuje porody w ramach Jednorodnych Grup Pacjentów, a do rozliczeń przyjęto standardową, uśrednioną wycenę porodu (wynoszącą tyle samo w przypadku cięcia cesarskiego, porodu tzw. siłami natury i porodu ze znieczuleniem).

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Pobieranie opłat z tytułu usług świadczonych pacjentom wyłącznie w przypadkach przewidzianych przepisami prawa.
2. Podjęcie działań zmierzających do uzupełnienia stanu wyposażenia Oddziału Ginekologii, Patologii Ciąży i Położnictwa o aparat USG, stosownie do wymogów określonych przez Prezesa NFZ.

³ Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY

Najwyższej Izby Kontroli

z up.

Agata Katarzyna Ciupa

WICEDYREKTOR